Dosarul nr.21r-826/25 Judecătoria Chișinău (sediul Ciocana)
1-25071400-02-21r-04082025 Judecător Sergiu Ciobanu

D E C I Z I E
În numele Legii

13 martie 2026 mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții de Apel Centru

În componența:
Președintele completului,
Judecătorul Alexandru Spoială
Judecătorii Igor Chiroșca și Mihail Proca

examinând în procedură scrisă, în lipsa părților, recursul condamnatului Veaceslav Silion declarat împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău (sediul Ciocana) din 03 iulie 2025,

c o n s t a t ă :

1. La data de 20.05.2025, în adresa Judecătoriei Chișinău sediul Ciocana, a parvenit spre examinare plângerea condamnatului Veaceslav Silion, deținut în Penitenciarul nr. 15 Cricova, prin care solicită constatarea condițiilor inumane și degradante de detenție în Penitenciarul nr. 15 Cricova, invocând faptul că, celulele sânt supraaglomerate, iar condițiile igienice sânt deplorabile, la fel a menționat că, s-a adresat cu mai multe cereri către mai multe instituții, care au constatat că, condițiile de detenție în Penitenciarul nr. 15 Cricova nu corespund normelor în vigoare, la fel s-a făcut referință la o încheiere judecătorească prin care s-a constatat detenția sa în condiții contrare art. 3 CEDO, inclusiv în Penitenciarul nr. 15 Cricova.

2. Prin încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Ciocana) nr.21ji-1080/25 din 03 iulie 2025, a fost respinsă plângerea condamnatului Veaceslav Silion, împotriva administrației instituției penitenciare nr. 15 Cricova, care pune în executare hotărârea judecătorească de condamnare privativă de libertate, cu privire la constatarea deținerii în condiții de detenție care, conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, afectează drepturile condamnatului, garantate de art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale pentru perioada 08.05.2024-06.06.2025 (data prezentării raportului nr. 2/1047 din 06.06.2025), ca fiind neîntemeiată.

3. La data de 15 iulie 2025, condamnatul Veaceslav Silion, a depus recurs în termen prin care solicită casarea încheierii Judecătoriei Chișinău (sediul Ciocana) nr. 21ji-1080/2025 din 03 iulie 2025, cu remiterea cauzei la rejudecare, menționând despre netemeinicia hotărârii primei instanțe, care nu a luat în considerare rapoartele internaționale referitoare la condițiile de detenție din Penitenciarul nr.15 Cricova.

4. Conform art.447 alin. (1)-(3) din Codul de procedură penală, recursul se judecă în

termen rezonabil, fără prezența părților la proces. Instanța de recurs fixează data examinării şi dispune să se comunice părților la proces despre aceasta, cu acordarea dreptului depunerii referinței. Examinarea cauzei a avut loc în lipsa participanților.

5. Analizând și apreciind motivele invocate în recurs, în cumul cu materialele cauzei penale și prevederile legale pertinente, Colegiul penal conchide că, recursul declarat este fondat şi pasibil de a fi admis, din următoarele considerente.

6. Conform art.437 alin.(1) pct. 4) din Codul de procedură penală, pot fi atacate cu recurs alte hotărâri penale pentru care legea prevede această cale de atac. Potrivit art.448 alin.(1) din Codul de procedură penală, judecând recursul, instanța verifică legalitatea şi temeinicia hotărârii atacate pe baza materialului din dosarul cauzei şi a oricăror documente noi prezentate în instanța de recurs. Instanța de recurs este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în recurs.

7. În conformitate art.449 din Codul de procedură penală, judecând recursul, instanța adoptă una din următoarele decizii: 2) admite recursul, casând hotărârea, parțial sau integral, şi ia una din următoarele soluții: b) rejudecă cauza cu adoptarea unei noi hotărâri, dacă prin aceasta nu se agravează situația inculpatului.

8. Conform art.469 din Codul de procedură penală, la executarea pedepsei, instanța de judecată soluționează chestiunile cu privire la schimbările în executarea unor hotărâri, şi anume: ... 17[1]) constatarea condițiilor de detenție a condamnaților.

9. Din materialele cauzei, Colegiul penal reține că, prin sentința Judecătoriei Ungheni, sediul Central din 15.03.2022, Silion Veaceslav a fost condamnat pentru săvârșirea infracțiuni prevăzute de art. 145 alin. (1) Cod penal stabilindu-i o pedeapsă de 13 ani închisoare în penitenciar de tip închis. Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 28.09.2022, a fost menținută, fără modificări, sentința Judecătoriei Ungheni, sediul Central din 15.03.2022. Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 21.11.2023 a fost menținută fără modificări decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 28.09.2022.

10. Prin încheierea Judecătorie Chișinău sediul Ciocana din 08.05.2024, în privința lui Silion Veaceslav, au fost aplicate prevederile art. 473[2-4] din Codul de procedură penală, reducându-i din pedeapsă penală 52 zile, în care s-a aflat în condiții precare în Penitenciarul nr. 15 Cricova.

11. Prin încheierea Judecătorie Chișinău sediul Ciocana din 13.11.2024 în privința lui Silion Veaceslav a fost aplicate prevederile art. 473[2-4] din Codul de procedură penală, reducîndu-i din pedeapsă penală cu 52 zile, în care s-a aflat în condiții precare în Penitenciarul nr. 13 Chișinău. Termenul executării fiind dispus a se calcula din data de 26.04.2021, sfârșitul termenului de executare la data de 11.01.2034.

12. Astfel instanța de judecată, va calcula termenul deținerii în condiții inumane din Penitenciarul nr. 15 Cricova, conform ultimei încheieri din 08.05.2024 (începând din data de 08.05.2024 - 06.06.2025) până la data prezentării raportului nr. 2/1047 din 06.06.2025. Conform materialelor cauzei, condamnatul Veaceslav Silion, a fost deținut în următoarele

instituția Penitenciară din RM, în următoarele perioade de timp: Penitenciarul nr. 15 Cricova: 08.05.2024 - 06.06.2025 (data prezentării raportului nr. 2/1047 din 06.06.2025). Condamnatul deplânge doar condițiile din Penitenciarul nr.15 Cricova (f.d.7-10).

13. Potrivit art.473^2 alin.(5) Codul de procedură penală, plângerea referitoare la condițiile de detenție care afectează grav drepturile condamnatului se depune pe parcursul detenției în condiții contrare prevederilor art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau în termen de 6 luni de la data când nu mai sânt deținuți în astfel de condiții, dar nu mai târziu de 4 luni de la eliberarea lor din locul de detenție.

14. În partea solicitărilor condamnatului referitor la deținerea în condiții contrare art.3 CoEDO în Penitenciarul nr.15 – Cricova, în perioada de timp din 08.05.2024 - 06.06.2025 (data prezentării raportului nr. 2/1047 din 06.06.2025), soluția instanței privind respingerea ca fiind neîntemeiată a plângerii condamnatului Veaceslav Silion împotriva administrației instituției penitenciare, referitoare la condițiile de detenție care, conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, afectează drepturile condamnatului garantate de art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăților fundamentale, instanța de recurs o apreciază ca fiind neîntemeiată, or Curtea Europeană a Drepturilor Omului a menționat în nenumărate rânduri în practica sa, inclusiv instituită în cauzele contra Moldovei că, articolul 3 al Convenției consfințește una din cele mai fundamentale valori ale unei societăți democratice. Aceasta interzice, în termeni absoluți, tortura şi tratamentele sau pedepsele inumane ori degradante, indiferent de circumstanțe şi de comportamentul victimei (cauza Mozer c. Republicii Moldova şi Rusiei, 23 februarie 2016, § 117; cauza Rotaru c. Moldovei. 15 februarie 2011, §30; cauza Ciorap c. Moldovei, 19 iunie 2007, § 62).

15. Instanța de recurs reiterează faptul că la aprecierea încălcării art. 3 CoEDO nu pot fi luate în considerație doar criteriile principale cum ar fi: suprafața ce revine fiecărui deținut, condiții sanitare, dar și sistemul de canalizație, cantitatea și calitatea hranei, accesul la servicii medicale, accesul permanent la apă pentru respectarea igienei personale, existența lingeriei de pat, a hainelor, care în general în sistemul penitenciar din R.M. nu ating un prag minim de suficiență. Trebuie să se dea apreciere condițiilor de detenție invocate de către autorul plângerii, coroborate la poziția autorităților instituției penitenciare consemnată în raportul anexat la materialele cauzei, prin prisma principiilor generale stabilite în jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului cu referire la încălcarea art. 3, care prevede că „Nimeni nu poate fi supus torturii, nici pedepselor sau tratamentelor inumane ori degradante."

16. La analiza condițiilor de detenție a deținutului, instanța va lua în considerație Hotărârea Guvernului nr. 583 din 26 mai 2006 cu privire la aprobarea Statutului executării pedepsei de către condamnați, care în punctul 464 stipulează că "Fiecare deținut se asigură cu spațiu de cazare în mărime nu mai mică de 4 metri pătrați, care trebuie să fie iluminat natural şi artificial, încălzit şi ventilat conform normativelor de construcții". Cu referire la acest aspect, în Raportul anual pentru anul 2017 al Consiliului pentru Prevenirea Torturii,

membrii Consiliului au făcut trimitere la constatările Comitetului European pentru prevenirea Torturii și Tratamentelor sau Pedepselor Inumane și Degradante, în care a fost subliniat că, starea spațiului de locuit pentru deținut ar trebui de examinat nu doar prin prisma numărului de deținuți din celulele instituțiilor penitenciare la momentul dat, dar în egală măsură, și ținând cont de ratele oficiale de ocupare (numărul de paturi per celulă), în baza standardului de cel puțin 4 m2 de spațiu locativ per deținut și de a revizui, în consecință, capacitatea oficială a instituțiilor penitenciare. Spațiul ocupat de către anexele sanitare/toalete construite nu ar trebui să fie incluse în acest calcul. La fel, conform rapoartelor Comitetului pentru prevenirea torturii și tratamentelor sau pedepselor inumane și degradante (CPT), cât şi practica CEDO, în ceea ce privește condițiile sanitare, iluminarea şi ventilarea, aceste probleme persistă în majoritatea încăperilor locative ale penitenciarelor din Republica Moldova, excepție fiind instituția penitenciară nr. 1, nr. 7 şi nr. 17, prin urmare în Penitenciarul nr. 15 Cricova persistă condițiile inumane și degradante invocate de condamnat.

17. În contextul dat, se atestă că reprezentantul penitenciarului 15 Cricova nu a probat faptul că condamnatul Veaceslav Silion s-a deținut în celule în care i-ar fi asigurat condiții decente în perioada aflării lui în penitenciarul nr. 15 Cricova, care ar corespunde prevederilor legale și nu ar fi contrare prevederilor art. 3 CEDO, or, argumentele enunțate în raportul instituției penitenciarului despre asigurarea minimului necesar, sunt combătute de argumentele prezentate instanței de petiționar, iar soluția instanței de fond, referitor la respingerea ca neîntemeiată a plângerii condamnatului Veaceslav Silion împotriva administrației instituției penitenciare nr. 15 Cricova referitoare la condițiile de detenție care, conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, afectează drepturile condamnatului garantate de art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăților fundamentale, este una eronată, prima instanță invocând că, condamnatul nu a probat argumentele sale privind condițiile inumane și degradante din Penitenciarul nr. 15 Cricova, *pe când sarcina probațiunii este a instituției penitenciare*. CtEDO a explicat că dacă există o dispută cu privire la condițiile de detenție între părți, nu este necesar să se constate veridicitatea fiecărui element litigios: atunci când alegația gravă nu este respinsă de către statul pârât, poate fi conchisă încălcarea art. 3 din Convenție. Este cazul când statul este unicul care deține informații susceptibile de a confirma sau respinge alegațiile reclamantului. Faptul că statul nu prezintă aceste informații îi permite Curții să ajungă la concluzia că alegația este una justificată (cauza A. și alții c. Regatului Unit, 12 februarie 2009, § 132; cauza Idalov c. Rusiei, 22 mai 2012, § 98). Același raționament poate fi dedus și din prevederile legislației naționale, care în art.473^3 alin.(2) din Codul de procedură penală prevede că, sarcina probațiunii lipsei de încălcare a condițiilor de detenție şi a lipsei suportării unui prejudiciu moral îi revine reprezentantului administrației instituției penitenciare.

18. Raportând materialele cauzei la prevederile legale enunțate mai sus se constată că,

ultimele nu au fost respectate întocmai de către instanță ceea ce a dus la emiterea unei soluții neîntemeiate în această parte. Astfel, instanța de recurs consideră concluzia instanței nemotivată, or instanța urma să aprecieze condițiile de detenție în care condamnatul s-a deținut, să verifice condițiile de detenție din penitenciarul nr. 15 Cricova invocate și să le raporteze corespunzător la practica CoEDO, or instanțele de judecată anterior au constatat condiții de detenție precare în penitenciarul nominalizat în speță, mai mult, instanța urma să verifice alegațiile condamnatului în partea în care a invocat condiții de detenție precare în Penitenciarul nr. 15 Cricova.

19. Prin urmare instanța de recurs constată că, condamnatul Veaceslav Silion a fost deținut în condiții inumane, de detenție, care se constată a fi contrare art.3 CoEDO, în Penitenciarul nr. 15 Cricova, în perioada 08.05.2024 - 06.06.2025 (data prezentării raportului nr. 2/1047 din 06.06.2025) în total pe parcursul a 394 zile, numărul zilelor se va rotunji până la 400 zile, în temeiul art.473^4 alin.(4) din Codul de procedură penală. Luând în considerație totalitatea efectelor cumulative ale condițiilor generale raportate la caracteristicile individuale ale condamnatului, precum și intensitatea, gravitatea și durata încălcării, ținând cont de principiile proporționalității și echității, potrivit art.473^4 alin.(4) din Codul de procedură penală, instanța de recurs, consideră necesar, oportun şi rezonabil de a calcula 1 zi de reducere pentru 10 zile de detenție, astfel încât pentru un total de zile de detenție cumulative de 400 zile, se reduce pedeapsa condamnatului Veaceslav Silion cu 40 zile, potrivit formulei de calcul 394 (rotunjit la 400) x1/10. Instanța de recurs consideră că, termenul redus este unul adecvat și suficient, bazat pe o justă și echitabilă evaluare a circumstanțelor de fapt și pe o legătură rezonabilă de cauzalitate dintre prejudiciul cauzat și recompensa instituită, și care va avea efectul compensatoriu proporțional circumstanțelor constatate.

20. În conformitate cu prevederile art.449 alin.(1) pct.2) lit. b) și art.469 - 471 din Codul de procedură penală, Colegiul penal al Curții de Apel Centru, -

d e c i d e :

Admite recursul condamnatului Veaceslav Silion declarat împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău (sediul Ciocana) din 03 iulie 2025, casează integral această încheiere, rejudecă cauza și pronunță o nouă hotărâre, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, după cum urmează.

Admite plângerea condamnatului Veaceslav Silion împotriva administrației instituției penitenciare referitoare la condițiile de detenție din Penitenciarul nr. 15 Cricova care, conform jurisprudenței CtEDO, afectează drepturile condamnatului garantate de art. 3 din CoEDO.

Constată faptul deținerii condamnatului Veaceslav Silion în Penitenciarul nr. 15 Cricova în perioada 08.05.2024- 06.06.2025 (data prezentării raportului nr. 2/1047 din 06.06.2025),

în total pe parcursul a 394 zile (rotunjit până la 400 zile) în condiții contrare prevederilor art. 3 din CoEDO.

Reduce pedeapsa condamnatului cu 40 (patruzeci) zile, potrivit art.473^4 alin. (4) din Codul de procedură penală, pentru 400 zile de detenție a lui Veaceslav Silion în condiții inumane în Penitenciarul nr. 15 Cricova.

Decizia este irevocabilă.

Președintele completului,
Judecătorul **Alexandru Spoială**

Judecătorul **Igor Chiroșca**

Judecătorul **Mihail Proca**